

STICHTING GENOOTSCHAP ENGELANDVAARDERS

BESCHERMHEER ZIJNE KONINKLIJKE HOOGHEID DE PRINS DER NEDERLANDEN

"GIJ ZIJT DE SCHAKEL TUSSEN
HEN, DIE THUIS BLEVEN, EN MIJ"

KONINGIN WILHELMINA

September 1979.
Eerste jaargang nr. 3.

ERE-VOORZITTER

Mr. H.P. Linthorst Homan
Groteweg 123
Wapenveld
Tel. 05206 - 8748

ORGANISATIE

VOORZITTER

Dr. M.S. Kamminga
Wilhelminalaan 3
Wassenaar
Tel. 01751 - 79712

SECRETARIS

Mr. H.I. Borel Rinkes
Hanedoestraat 57
Den Haag
Tel. 070 - 240447

PENNINGMEESTER

Fred. M. Beukers
Vredenhofweg 56
Rotterdam
Tel. 010 - 129922

SOCIALE AANGELEGENHEDEN

S.G. Timmers Verhoeven
Willem de Zwijgerlaan 24B
Den Haag
Tel. 070 - 558928
B.g.g. 01140 - 3493

REDACTIE : G.A. den Ouden
S.M. Hugo van Gijnweg 125
Dordrecht
Tel. 078 - 170398

Het volgende nummer verschijnt in de maand december 1979.
Gaarne de hiervoor bestemde copy inzenden vóór 1 december 1979.

VAN DE BESTUURSTAFEL

- Een afvaardiging van het bestuur woonde op 18 mei 1979 een bijzondere vergadering van het hoofdbestuur van de Stichting 1940-1945 bij, waarin Mr. A.H. van Namen het algemeen voorzitterschap van de Stichting overdroeg aan de Heer G. Londo. De Heer van Namen blijft lid van het hoofdbestuur van de Stichting 1940-1945 en adviseur van het dagelijks bestuur.
- Een bestuursdelegatie was aanwezig in de Ardennen tijdens een bijeenkomst van de Belgische Engelandvaarders (waaronder enkele uit de eerste wereldoorlog!).
- Tijdens de bijeenkomst te Delft op 6 april jl. hebben enige Engelandvaarders aan Z.K.H. de Prins der Nederlanden blijk gegeven van hun teurstelling destijds niet in aanmerking te zijn gekomen voor het Kruis van Verdienste. De Ministerraad heeft evenwel in mei 1952 besloten een streep te zetten onder het verlenen van onderscheidingen wegens activiteiten uit de tweede wereldoorlog, één en ander met volledige instemming van de Verzetsraad. Een adjudant van de Prins heeft inmiddels bevestigd dat hieraan nu niets meer te doen valt.
- Verjaardag Prins Bernhard

Het bestuur verzond en ontving de onderstaande telegrammen:

"Het bestuur van het genootschap Engelandvaarders biedt zijn beschermheer zijn hartelijke gelukwensen aan en spreekt de hoop uit dat Uwe Koninklijke Hoogheid nog vele gezonde en gelukkige jaren beschoren mogen zijn stop Kamminga Voorzitter cma Borel Rinkes Secretaris (afz. Hanedoesstraat 57, Den Haag)"

"U allen mijn heel hartelijke dank voor Uw gelukwensen.

Bernard".

- De Secretaris ontving het onderstaande persbericht. Wij geven dit gaarne aan U door :

"INFORMATIE CENTRUM OORLOGS SLACHTOFFERS

Op 20 februari werd door Staatssecretaris Mevrouw J. Kraaijeveld-Wouters het Informatiecentrum voor door de oorlog getroffen en officieel geopend. De noodzaak van een dergelijk centrum werd in eerste instantie gevoeld in kringen van het voormalig verzet. Het bureau is uiteindelijk tot stand gekomen door toedoen van de vorige Staatssecretaris van CRM.

Doel van het Informatiecentrum is : aan degenen die daarom vragen informatie en advies geven over doel, inhoud en procedures van alle specifieke wetten en regelingen voor oorlogsgetroffenen, maar ook over andere wetten, regelingen en voorzieningen, die voor hen van belang zijn. Naast deze informatie, adviezen en soms bemiddelingen in materiële aanlegenheden, wordt getracht ook voor psychische en psycho-sociale problematiek adequate hulp te vinden.

Een uitgebreide documentatie op juridisch en maatschappelijk terrein is beschikbaar om een goede verwijzing tot stand te brengen.

Het is niet de bedoeling dat het Informatiecentrum zelf cliënten gaat begeleiden; de contacten zijn kortlopend, en alleen bedoeld om hen op het goede spoor te zetten bij de mogelijke oplossing van hun materiële en immateriële problemen in verband met het oorlogsverleden. Uitgangspunt is, dat de cliënt zoveel mogelijk zelfstandig beslissingen neemt, en daarnaar handelt.

Het centrum dat een landelijke functie heeft, is gevestigd te Utrecht, J.M. Kemperstraat 1, Telefoon 030 - 515341. Directeur is Mevrouw I.W. van Oldenborgh.

"Engelandvaardersreünie 1979

De eerstvolgende jaarreünie van de Engelandvaarders zal plaatsvinden op zaterdag 6 oktober 1979 en wel in het Theehuis van het Rijksmuseum Paleis "Het Loo" in Apeldoorn. Verzamelen omstreeks 10.30 uur. Ruime parkeerplaats aanwezig, alsmede openbaar vervoer van en naar Station Apeldoorn (bus 2 en 4). Kosten f 20,-- voor koffie/cake en "aangeklede" broodmaaltijd. Gratis bezichtiging museum en Koninklijke Stallen. In Theehuis niet alleen thee verkrijgbaar.

Aanmelding s.v.p. door storting f 20,-- op postgiro 35.95.00 of bankrekening 54.55.46.826 ABN, beide te Rotterdam t.g.v. Penningmeester Genootschap Engelandvaarders, met vermelding 'reünie Apeldoorn'."

Stichting Gedenkteken Slachtoffers Englandspiel

Onze Voorzitter ontving de onderstaande brief :

"Zeer geachte Dr. Kamminga,

Wij ontvingen hedenochtend op onze girorekening van de Heer Mr. H.P. Linthorst Homan uit Wapenveld een bedrag van f 100,-- met het verzoek U verdere informatie te verstrekken.

Wij hebben principieel het oog laten vallen op een bronzen monument van Titus Leeser, die ook het Mariniersmonument in Rotterdam vervaardigd heeft.

Op hoog niveau voeren wij besprekingen over de plaats van het monument. Tot op heden hebben wij ontvangen f 49.995 van 1941 donateurs.

Vertrouwend U voldoende te hebben ingelicht, verblijven wij U hartelijk dankzeggend voor Uw medewerking, Hoogachtend, C.J.H. Luesen, Penningmeester."

Dr. J.M. Somer overleden

Op 79-jarige leeftijd is in Bussum overleden Dr. J.M. Somer, Oud-Hoofd van het Bureau Inlichtingen van de Nederlandse regering in Londen tijdens de bezettingsjaren. Somer is de man die een belangrijk aandeel had in het ontmaskeren van het beruchte England Spiel. Voor de oorlog werkte Dr. Somer bij GS III, de inlichtingenafdeling van de generale staf. Al in een vroeg stadium liet hij waarschuwingen horen voor een Duitse inval in ons land. In juli 1943 werd hij in Londen hoofd van het Bureau Inlichtingen (BI), na een tijdlang waarnemend hoofd te zijn geweest.

Zijn belangrijkste taak was de opleiding van agenten en het contact met het bezette Nederland. Al spoedig waarschuwde zijn dienst voor de beruchte provocateur van der Waals. Somer kwam ook al gauw tot het vermoeden dat het fout zat met de geheime agenten die de Nederlandse zusterdienst MVT in samenwerking met de Britse SOE naar Nederland uitzond. Herhaaldelijk waarschuwde hij voor verraad. Dat bleek inderdaad het geval te zijn. De Duitsers speelden met de gevangen genomen Nederlandse agenten hun sinister England Spiel, met als doel achter de geallieerde plannen voor een invasie te komen. Vooral door de inspanning van Somer werd dit "spel" ontmaskerd. Na de oorlog keerde Dr. Somer, inmiddels tot kolonel bevorderd, naar Nederland terug om het Bureau Inlichtingen af te wikkelen. In 1948 ging hij naar het toenmalige Nederlands-Indië, waar hij hoofd werd van het corps militaire inlichtingen. Na zijn repatriëring was Dr. Somer ook nog werkzaam bij Philips. Hij was Ridder in de orde van de Nederlandse Leeuw, drager van het Bronzen Kruis en werd ook door buitenlandse regeringen onderscheiden. Hij ruste in vrede.

In Memoriam :

Het bestuur bericht met leedwezen het overlijden van de Engelandvaarders:

I. Cats - Casa "La Atalaya" La Cabana Albir, Alfaz del Pi (Alicante), Spanje
 R.Th. Esser - Petunialaan 24, B-2070 Ekeren, België
 R.J. Hordijk - 45 Quai du Président Carnot, St. Cloud 92210, Frankrijk
 C.A. van Rossum - Rozenburglaan 38, Rotterdam
 P.J. de Ruyter - De Foes 11, Waalre (N.B.).
 J.M. Somer - Ceintuurbaan 224, Bussum
 J. de Vries - Goereesestraat 122B, Rotterdam.

MUTATIES

Adres onbekend van :

A. Citroen
 R.F. van Daalen Wetters
 W. Koole
 F.J. de Roo
 M.A.J. Vollaerts
 A.V. Wijnberg

Toevoegen :

Th. van Aalst - Veilig Oort 76, 5531 XD Bladel
 J.H. Boschman - 20 Searle Road, Adross, Western Australia 6153
 T. Buitendijk - Schalkburgstraat 43c, Rotterdam
 J. Citroen - Sderat Ben Zvi 22, Ramat Gan, Israël
 B.J. Evers - 5524 So. Miro St., New Orleans LA 70125, U.S.A.
 C. Heemskerk - Woudveren 21, Broek in Waterland

J. van Loon - Augustalaan 208, Bergen op Zoom
 O. Magnus - Hoflaan 10, Wassenaar
 C. Meelissen - "De Bonenburg", 8181 HC Heerde
 J. Roest - Dublinstraat 32, Haarlem
 H.M. Rothbarth - Spechtlaan 17, Aerdenhout
 A.E.M. Thomann - Wederik 46, Leusden Centrum
 H.G. Young (voorheen H.G. de Jonge) - 47 Adinda St., Waramanga, Canberra 2611 Australië

Adreswijzigingen :

Th.J. van Besouw - "Rocklands", 35 Lydwell Park Road, Torquay, Devon, Engeland
 R.E. van den Borg - Eefdesse Enkweg 1, 7213 LB Gorssel
 E.A. Brandes - 5235 Glen Ridge no. 3505, San Antonio, Texas 78229, U.S.A.
 H.J.M. Brinkman - Jacob Mulderweg 26, 2597 BS Den Haag
 D. van Dam - Merulaweg 3, 3062 BM Rotterdam
 J.F.A. ter Doest - Helhuizerweg 5, 7451 KE Holten
 R.P. van Exter - 20, Chaussée de Rixensart, 1338 Lasne, België
 J.N. Fey - Port Bleu, Chemin de la Boucle, 1222 Veysonnaz, Zwitserland
 J. van Golen - 2e Carpentierstraat 139, 2595 HH Den Haag
 C. Gutteling - 26 Orly, First Road, Hyde Park 2196, Sandton, Republic of South Africa

B.Th.W. van Hasselt - 1790 Riksan Cove, Beaumont, Texas 77706, U.S.A.
 J. Heide - Nieuwlandhof 184, Holendrecht, 1106 RT Amsterdam
 Mr.Dr. P.J. Hoets - c/o Coca Cola A.B., Klippgatan 11, 11635 Stockholm, Zweden
 J.H. Hommes - 8 Rockwood Drive, Skipton, Engeland
 P. de Jong - 202 Navajo Court, Montgomery, Alabama 36117, U.S.A.
 P.J. Kien - Domaine de Clermont, 06740 Châteauneuf de Grasse, Frankrijk
 F. Kouwenhoven - Aart van der Leeuwlaan 150, 2624 LG Delft
 L.A.D. Kranenburg - Mariannalaan 22, 7316 DU Apeldoorn
 J.F. Lathouwers - Jacq. Oppenheimstraat 14 hs, 1063 PS Amsterdam
 P.L. de Moulin - Kolibriweg 4, Willemstad, Curacao
 H. Siedenburg - Rue Berard 6, Mauléon - Soule 64130, Frankrijk
 M.A. Smid - Roovertsebaan 1, 5085 NA Esbeek
 S.G. Timmers Verhoeven - p/a Zeildijk 31, Hulst (Z.Vl.)
 J.B. Ubbink - Boulevard Evertsen 108, 4382 AG Vlissingen
 Th.R.W. Valck Lucassen - Heemskerckstraat 28, Den Haag
 Bram Vanderstok - 192 Poipu Drive, Honolulu, Hawaii 96825, U.S.A.
 L.J. van der Veen - 17 Boulders Court, Boulders Lock, Maidenhead, Berks. SL6 8TH, Engeland

Mevr. K. de Vries-Peters - Flat Zorgvliet 41, Alexander Gogelweg 1, 2517 JD Den Haag
 H.A.M. Wertheim - 110 Trailwood Crescent, R.R. //2, Gormley, Ontario L0H 1G0, Canada

J.J. Weve - Résidence "Le Village" 2B, 1837 Chateau D'Oex, Zwitserland
 Mevr. E.A. Wijnberg-van der Laan - 61 Siemontsteeg, Toowong, Queensland 4066, Australië

N. van der Zwan (M wijzigen in N)

- N.B. 1. In bovenstaand mutatie-overzicht is het nieuwe adres opgenomen van Th.R.W. Valck Lucassen, die in een vorige circulaire door een betreuwenswaardig misverstand ten onrechte als overleden werd vermeld.
- N.B. 2. In verband met het grote aantal mutaties zal worden getracht tegen het eind van het jaar een nieuwe ledenlijst te verzenden.

UIT DE REGIO

Van Bram Grisnigt ontvingen wij de onderstaande mededeling :

Regio West-Brabant

De derde "Brabantse borrel" met etentje werd gehouden op 25 mei jl. in motel Breda en werd door 26 personen bijgewoond. De bijeenkomst had een bijzonder gezellig verloop en afgesproken werd om aan het einde van het jaar weer samen te komen. Het ligt in de bedoeling de volgende bijeenkomst in november te doen plaatsvinden. Nadere bijzonderheden omtrent datum, tijd en plaats zullen per circulaire bekend worden gemaakt. Het spreekt vanzelf dat ook Engelandvaarders van buiten West-Brabant van harte welkom zijn.

Regionale bijeenkomst van Engelandvaarders district Utrecht, Veluwe & Gooi

Op 26 mei 1979 hebben Engelandvaarders, waarvan het merendeel in gezelschap van hun echtgenoten, een bijeenkomst gehouden in Zeist. Aanwezig waren ca. 20 dames en heren. Deze eerste bijeenkomst was nog enigszins formeel, maar algemeen werd de wens geuit voor een herhaling. Waarschijnlijk zal dit in maart 1980 plaatsvinden, waarbij alsdan gedacht wordt om de ontvangstborrel uit te breiden met een barbeque e.d. Suggesties met betrekking tot deze eerstvolgende bijeenkomst worden gaarne ingewacht bij :

A. Loontjes
De Marter 23
3972 TJ Driebergen

BUITENLAND

Bart Bredero (wiens boek "De grote oversteek" wij in de volgende editie zullen bespreken) schreef ons uit Willemstad-Curacao het onderstaande briefje :

"Proficiat met het tweede nummer van ons mededelingenblad, voorlopig nog zonder naam, maar dat ik voor het gemak "De Schakel" genoemd heb. Het lijkt wel of het ons Genootschap beschoren is een prachtige nazomer of wat de Amerikanen een "Indian Summer" noemen, te mogen beleven. De Nederlandse zomer houdt meestal op in oktober; de Indian Summer kan tot ver in November doorgaan.

Ik hoop dat ons genootschap het dit keer van de Amerikanen zal winnen".

Of wij het willen of niet, wij Engelandvaarders zijn allemaal aan onze Indian Summer bezig. Desondanks Bart Bredero, bedankt. We'll keep it up !

Onderstaand een uittreksel uit een brief die wij ontvingen van Bram Vanderstok M.D., Honolulu, Hawaii U.S.A. :

"Ik stel het buitengewoon op prijs dat ik de correspondentie van het Engelandvaarders Genootschap ontvang. Toen ik Amerikaans Staatsburger werd in

1957 is mijn naam iets veranderd, nl. in één woord geschreven met een hoofdletter V.

Sinds 1957 ben ik als arts in Amerika werkzaam, eerst in Syracuse NY, toen in Ruidoso, New Mexico en de laatste 10 jaar hier in Hawaii. Nog steeds iedere dag zo'n 30-50 patiënten. Om in Amerika als arts te werken, moeten wij ons hele medische examen overdoen en dat is geen kleinigheid. Gelukkig was ik in die dagen net uit school (Utrecht) en het was voor mij niet al te moeilijk, ook omdat ik als vlieger in de RAF wat meer ervaring met de Engelse taal had dan allerlei andere buitenlanders die proberen om hier praktijk uit te oefenen als medicus. Maar dan is Amerikaans een beetje anders dan Engels, vooral in New Mexico, Texas en zeker hier in Hawaii. Hawaii doet een beetje aan Indië denken waar ik geboren ben. Ik kook nog iedere zondag Nassi-Goreng.

Mijn kinderen (3) zijn volwassen en wonen in Californië en zijn natuurlijk geheel veramerikaanst. Toch spreken zij voldoende Nederlands om zonder moeite te converseren in Holland en met Hollandse kennissen hier en in Los Angeles.

Behalve met een paar oude vrienden en wat familie heb ik weinig contact met Nederlanders. Heb nog wel wat correspondentie met ZKH Prins Bernard gehad die ik natuurlijk persoonlijk kende in mijn RAF periode in Engeland gedurende Wereld Oorlog II. Hij was de "Vader" van de vliegers en hij noemt mij nog Bop van der Stok. Mijn bijnaam "Bop" is nu ook mijn officiële naam Bram geworden. Enfin, ik zou eindeloos door kunnen gaan over die emotionele tijd gedurende de oorlog en ik ben blij dat er zoveel Hollanders zijn die dat niet vergeten hebben.

Nogmaals hartelijk dank voor het ophouden van oude banden. Vele groeten aan diegenen die mij nog herinneren, al is het bijna 40 jaar geleden dat die aap met dat snorretje op 10 mei ons land binnenviel. Ik herinner me dat als de dag van gisteren".

PETJE AF VOOR EEN PECHVOGEL

Na afloop van het défilé op Harer Majesteits verjaardag werden we in de mess van de Van Oudheusden-Kazerne ontvangen.

Een praatje hier, een praatje daar. Maar mijn aandacht werd getrokken door het melancholiek, vriendelijke gezicht van een kennelijk nog jonge Joodse man.

Onder het genot van eet- en drinkwaren heb ik toen een praatje gemaakt. Wat hij mij vertelde, vond ik zo bijzonder tragisch, dat ik hem vroeg, zijn ervaringen eens op papier te zetten. Ik zou dan wel zien wat ik ervan maakte.

Het verhaal van de negen pogingen

- 1e poging - In september 1940 per kano vanuit Zandvoort. Omgeslagen en lange zwemtocht terug naar het strand.
- 2e poging - Augustus 1941. Per fiets, trein en voetenwagen naar Zwitserland. Uitgehongerd (geen geld) te Roncourt gearresteerd en dezelfde nacht teruggezet.
- 3e poging - Dezelfde nacht weer naar Zwitserland, weer gearresteerd en weer teruggezet in bezet Frankrijk. Gearresteerd door moffen en dan begint "reisje langs de Rijn" in de gevangenissen van

- Karlsruhe - Mannheim - Frankfurt - Keulen - Bonn - Aken - Emmerich. Hier ontsnapt en ondergedoken in Amsterdam (december 1941 - februari 1942).
- 4e poging - Februari 1942 via demarcatielijn tot aan Macon (bevroren voeten). Gearresteerd en na 14 dagen vrij, dankzij Sally Noach. Via Toulouse naar Spaanse grens. Bij Andorra grens gearresteerd en na 2 dagen ontvlucht. Op en onder goederentrein naar Geneve en gemeld bij Consul Notte. Deze belde Federale Politie en na 2 weken gevangenis teruggezet in Frankrijk.
- 6e poging - Naar Marseille. Werd niets. Dus - weer naar Zwitserland. Op 2 augustus 1942 gepakt en via gevangenis van Annecy en Chambéry naar werkkamp Pontanereau. Mei 1943 ontsnapt.
- 7e poging - Uitgehongerd en verzwakt weer in Toulouse en via-via tot eind augustus 1943 verbleven bij een Madame Gil. Een beetje op krachten gekomen, weer op weg naar Spange. Gepakt en opgesloten in Zaragoza. Met hulp van Davids vrij en naar Madrid. Op het Consulaat had men geen haast. U wacht maar, U zit toch goed in Hotel Mora.
- 8e poging - Eén van de daar aanwezigen (Jan Wijnen) had zijn visum voor Portugal ontvangen en wij hem uitzwaaien. Onder zijn zitbank zag ik een gordijntje en ik eronder en erachter. Na 16½ uur Lissabon. Jan moest mij uit de trein en het station helpen. Consul Drogendijk verzorgde mijn transport naar Gibraltar. Er waren goede Buitenlandse Ambtenaren. Na bijna 4 jaar reizen kwam ik op 28 maart 1944 in Engeland aan. Door Koningin ontvangen en in dienst bij RAF.
- 9e en laatste poging - In opleiding ernstig ziek geworden. Afgekeurd. De jaren van ontberingen en spanningen deden zich gelden. Deze teleurstelling ben ik nog niet te boven. Ik ben nu 55 jaar en kan nog steeds niet werken.

Een tragedie ? Ach wat, ik leef nog en dat is meer dan van veel andere gezegd kan worden.

Pet af voor een pechvogel ?

Helemaal niet !

Een saluut aan een doorzetter.

Men is vergeten hem het Kruis van Verdienste uit te reiken.

HERDENKING INVASIE 6 JUNI 1979

Van F. Campagne te Huizen ontvingen wij onderstaande bijdrage waarvoor wij hem wel danken. Een inzending "lest we forget".

"Voordat de invasie zou beginnen, wenste Montgomery zijn linkerflank van het front te beveiligen tegen Duitse tegenaanvallen van de in de nabijheid

gelegen 21e Duitse Tankdivisie.

Tussen de havenstad Quistreham en Caen lopen in zuid-west richting twee natuurlijke verdedigingslijnen, het Caenkanaal en op enkele honderden meters afstand, de rivier de Orne. En op ca. 8 km oostwaards tevens nog de rivier de Dives.

Vanaf het stadje Toarn, ten oosten van Caen, loopt de enige directe verbindingsweg noord-west naar de kust en kruist de Orne bij Ranville en het Caenkanaal bij Benouville.

Monty wilde tussen middernacht en het ochtendgloren beide bruggen over genoemde waterwegen in handen hebben, de 5 bruggen over de Dives vernietigen de vallei van Ranville bezitten om de Duitse tanks in open terrein te bevechten en ook nog de kustbatterij van Merville, ten oosten van de Orne, vernietigen.

Hiervoor werd het plan NEPTUNE ontworpen. Een operatie die helaas bij velen te weinig bekend is. De operatie werd toevertrouwd aan Generaal-Majoor Richard Gale. De landingsoperatie in een stikdonkere nacht verliep niet geheel volgens plan door zeer slechte weersomstandigheden en bovendien een zee van vuurspugende luchtafweer batterijen.

Het gestelde doel werd echter op opmerkelijke wijze toch bereikt. Om 00.20 uur, ca. 6 uur voor het begin van de operatie, crash-landen drie gliders met 100 man pàl op de oprit van de brug over het Caenkanaal en de brug wordt bij verrassing genomen.

Drie andere gliders zouden gelijktijdig hetzelfde staaltje uitvoeren bij de brug over de Orne. Eén glider gaat verloren en de overige twee landen ver oostelijk van het doel. Een flinke mars en ook deze brug is Brits.

Op 00.20 uur springen oostelijk van de Orne 60 Pathfinders van de 22e Independent Parachute Company. Zij moeten de grondbakens uitzetten voor de 3e en 5e Parachute Brigade. Helaas komen zij door de sterke wind niet op hun juiste doelen. Daar zij slechts 30 minuten tijd hebben om de bakens te zetten, worden de flares gezet daar waar zij zich bevinden.

Om 00.50 uur springen beide Brigades, totaal 2200 man, en ook weer door de harde wind niet juist, bij de verkeerd geplaatste bakens. Het 7e Bataljon bijvoorbeeld had om 02.00 uur slechts 200 man van zijn 620 man verzameld. De 5e Brigade moest beide genomen bruggen, de waterwegen en de vallei van Ranville met hun lichte wapens verzekeren en houden. De 3e Brigade moest de 5 bruggen over de Dives vernietigen en de kustbatterij van Merville uitschakelen.

Ranville, een klein dorp, heeft aan haar noordzijde een ommuurde oude Normandische kerk van gele steen met een robuuste vierkante toren.

Om 03.30 uur worden 49 van de 72 ingezette zware gliders naast de kerk aan de grond gezet. Ondanks een hels spektakel van crashes en botsingen van deze houten vogels, worden anti-tankgeschut en zware wapens uitgeladen en in de vallei in stelling gebracht.

De 3e Brigade wist 4 bruggen over de Dives te vernietigen. Kilometers van de vijfde brug verwijderd stapte een majoor en zeven paratroopers in een jeep en reden schietend over de weg door de stad Toarn, bliezen de brug op, verlieten hun jeep en keerden bij hun eenheid terug.

De Merville batterij met 4 stukken van 15 cm. in een betonnen bunker en een bezetting van 180 man met 10 machinegeweren moest genomen worden door het 7e Bataljon onder leiding van Overste Otway. Daar paratroopers met lichte wapens niet opgewassen zouden zijn tegen de sterke verdediging, besliste hij, dat 3 gliders, beladen met manschappen, zouden crash-landen bo-

ven op de bunkers wanneer hij zijn aanval zou inzetten.

De operatie werd 5 keer bij dag en 4 keer bij nacht gerepeteerd op een bunker in Engeland. De werkelijkheid ging iets anders. Het voorbombardement van de Lancasters viel 600 meter naast het doel. De 5 gliders die het anti-tankgeschut, jeeps en explosieven hadden moeten afleveren aan het bataljon, verdween in het Kanaal en het halve Bataljon zwierf ergens rond in de moerassen van de Dives.

Om 02.50 uur had Otway slechts 150 man, één machinegeweer en een handvol explosieven. Geen mortieren, geen anti-tankgeschut, geen mine-detectors, geen geniemansschappen, geen dokter, geen jeeps.

De 3 gliders zouden om 04.30 uur op de bunkers landen en de afstand was nog ca. 2,5 km. door een gebied met wakker geworden Duitsers.

Otway ging op weg. Precies op tijd scheerden 2 van de 3 gliders over de bunker, doch Otway kon het afgesproken signaal niet geven daar dit materiaal tijdens de dropping verloren was gegaan. De gliders keerden en landden op het strand. De aanval werd ingezet, prikkeldraad op twee plaatsen opgeblazen en door het mijnenveld en tegen het machinegeweer vuur naar voren gedrongen. Hierbij ontstonden men tegen men gevechten in de verdedigingslooppgraven.

De paratroopers bereikten de stalen deuren van de bunker, waarvan er twee openstonden en vuurden met alles wat zij hadden door de openingen. De bezetting gaf zich over.

Om 04.45 uur, 15 minuten voor de afgesproken tijd vuurde Otway zijn succes-signaal naar de vloot buiten op zee en liet een postduif los met een bericht naar Engeland.

De ontwerpers van het plan hielden het praktisch voor onmogelijk dat één Bataljon de batterij zou kunnen nemen.

Otway nam de batterij met 150 man, de helft hiervan was nu gesneuveld of gewond.

Net voor 21.00 uur, toen de zon de kim begon te naderen en de 21e Duitse Tankdivisie ten noorden van Caen gereed stond voor een doorstoot naar de kust, kwam met de zon in de rug, een armade van 250 vliegtuigen aanvliegen met 250 gliders op sleep, geëscorteerd door een golf van Spitfires en Mustangs. De grootste luchtlandingsmacht, tot dusver vertoond in de oorlog, bracht Gale zijn 6e Brigade met artillerie, lichte tanks en verkenningsregimenten.

De 21e Duitse Tankdivisie raakte in paniek bij het zien van die enorme macht en brak de aanval af.

De beroemde klapbrug over het Caen kanaal heet sindsdien "de Pegasusbrug", het cafeetje bij de brug draagt een trotse gevelsteen "The first liberated house of France". Binnen hangt het vol met foto's van de jongens van toen, die nu jaarlijks bij duizenden terugkeren op de 6e juni en altijd bij Madame (Monsieur is twee jaar geleden overleden) binnenlopen om haar te begroeten, alvorens hun makkers die achterbleven ter herdenken. Herdenkingen zijn er overal ieder jaar langs de invasiekust. Iedere plaats heeft zijn historie en zijn eigen monument. Diegene, die er voor het eerst komt, zal zich wellicht afvragen waarom hij daar niet eerder stond, de plaats waar onze bevrijding begon.

Op 5 juni vond een officiële plechtigheid plaats bij Pointe du Hoc waar de Amerikaanse Rangers (Commandos) tegen de loodrechte kust omhoog moesten. Zeer bijzonder was het om Generaal Omar Bradley weer te aanschouwen, maar toch wel enigszins triest. Hij kon niet meer lopen en was nauwelijks

verstaanbaar they just fade away.

De landingsplaats van de gliders naast de Normandische kerk in Ranville is nu een grote Erebegraafplaats van paratroopers, air-borners en enkele verzetsstrijders. 's Morgens op 6 juni verzamelden zich daar Britten - speciaal het 7e en 8e Regiment -, Canadezen, Belgen en het Franse verzet bij het kruis in het midden van de gedenkplaats.

Een Engelse dominee spreekt over de opoffering en de tijd van nu, hij vergelijkt en smeekt voor vrede. De zon breekt plotseling door en in de stilte is alleen het geruis van de bomen te horen in de strakke wind.

Hij vraagt allen de Act of Remembrance mee te zeggen :

They shall grow not old as we that are left grow old,
Age shall not weary them, nor the years condemn,
At the going down of the sun, and in the morning,
We will remember them.

Generaal Sir Richard Gale, nog altijd kaarsrecht maar moeilijk lopend, legt een krans.

De verzetsvaardels neigen en een jonge sergeant-hoornblazer in donkerblauw uniform en rode baret blaast de Last Post, gevolgd door het Reveille.

De stilte is nog niet gebroken of een Commando met een Schotse kilt blaast klagende tonen uit zijn bagpipe. In slow-march paradeert hij heen en weer bij het kruis en speelt "Mist over the mountain". Dan zet hij een volgende melodie in en nog steeds onder doodse stilte, marcheert hij langzaam tussen de grafstenen naar het monumentale hoofdgebouw aan het eind van het veld waar zijn klagende tonen in de wind verdwijnen.

Het is helemaal een kwestie van opvoeding

Mijn vader was Marine Officier (officiers familie) van de oude stempel. Zo één van "al dat moderne gedoe bij de Marine is toch niets waard jongen. Vroeger op zeilschepen. Dat was pas varen". Vader bleef dan ook niet bij de Marine. Ging in de suiker. Raakte zijn centjes kwijt in 1928 en begon weer opnieuw in Mexico. Ik mocht van mijn vader gaan doen wat ik wilde, maar dan moest ik het wel goed doen. Natuurlijk moest ik in Nederland naar school en werd daarom bij oma in Den Haag geparkeerd. Die heeft een flink steentje bijgedragen aan mijn opvoeding en volkomen in de geest van mijn vader.

Toen ik zelf éénmaal kinderen had, was de wereld heel wat veranderd, maar de aan mij meegegeven principes gaan nog steeds op. Natuurlijk is de jeugd in het algemeen niet slecht, voor zover over slecht gesproken kan worden, maar ik ben wel van mening, dat er aan de opvoeding heel wat mankeert. Jongelui, afgestudeerden, die hier solliciteren willen eerst weten wat ze gaan verdienen, hoeveel vakantie ze krijgen en zouden het liefst horen wanneer ze directeur kunnen zijn. Ik kwam in 1949 bij deze firma terecht en ben in opdracht van de toenmalige directeur van onderaf begonnen. Stel je voor zeg, ik was afgestudeerd jurist en moest in de postkamer, de type-afdeling en ga zo maar door, meedraaien en nog verdraaid hard werken ook.

Zie je, ook dat is een stuk opvoeding. Nu weet ik wel dat onze generatie het niet zo gemakkelijk heeft gehad als de huidige jonge mensen. Wij moesten en zij mogen.

Wij stellen U voor

W.G.K. Arendsen de Wolff, Directeur Buitenland van de firma Hüdig-Langeveldt Te Rotterdam.

Geboren 1919 in Nederlands Indië, gehuwd in 1945, twee kinderen.

Gymnasium en in 1938 begonnen aan de rechtenstudie te Leiden. Reserve Officier Artillerie en in 1939 gemobiliseerd bij 16 R.A.

Na de meidagen 1940 begon in Leiden vrijwel onmiddellijk het verzet. Van studeren kwam weinig meer en bovendien was Leiden al gauw gesloten.

In februari 1942 werd de organisatie opgerold en toen met 2 anderen op weg naar Engeland. In 5 dagen al in Bern. Werkkamp Lausanne. Het enige moeras in Zwitserland is drooggelegd door Nederlanders en onder wat voor omstandigheden.

De oorlog uitzitten in Zwitserland was niet de bedoeling en dus zijn we weer gaan stappen (juli 1942). Enfin, na een heleboel ervaringen die we allemaal wel hebben gehad, zijn we uiteindelijk via Perpignan-Barcelona - Madrid - Lissabon begin september in Londen aangekomen.

Met 6 maanden in Engeland. Niet slecht wat?

Commando's leek wel wat, maar het kwam uiteindelijk op bureauwerk neer en dus dat maar niet.

De Engelsen hadden behoefte aan artillerie-waarnemers. Vliegopleiding op Austers. Dat was het.

Invasie enz. Doordat ik nogal goed was (en ben) in talen, dreef ik, naarmate we verder oprukten, min of meer de Intelligence-kant op. Was ook leuk en bijzonder nuttig werk.

Trouwde in 1945 met een schoolvriendinnetje en ging in 1947 de dienst uit.

Kreeg gelukkig wat geld uit een erfenisje en besepte, nu of nooit meer afstuderen. Ik was in 1½ jaar klaar.

En nu hoop ik over 2 jaar met pensioen te gaan.

Het keurig bijgehouden dagboek (ruitjescahier) gaat dicht.

Of ik het weer zou doen? Natuurlijk. Alleen wij zijn nu ouwe heren, een uitstervend geslacht. De huidige jeugd moet het nu waarmaken.

Mijn kinderen hebben mijn dagboek gelezen.

